

**STEBĖSENOS KOMITETO VEIKSMŲ PROGRAMŲ, ĮGYVENDINANČIŲ
LIETUVOS 2007–2013 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS STRUKTŪRINĖS PARAMOS
PANAUDOJIMO STRATEGIJĄ, ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRAI ATLIKTI
2015 M. BIRŽELIO 18 D. POSĖDŽIO PROTOKOLAS**

2015 m. birželio 18 d. Nr. 37P-3 (51)

Vilnius

Posėdžio pirmininkė – Loreta Maskaliovienė, Finansų ministerijos Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinės paramos valdymo departamento direktorė (Stebėsenos komiteto veiksmų programų, įgyvendinančių Lietuvos 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją, įgyvendinimo priežiūrai atlikti (toliau – Komitetas) pirmininkė).

Posėdžio sekretorė – Nora Martinkėnienė, Finansų ministerijos ES struktūrinės paramos valdymo departamento ES sanglaudos politikos skyriaus vyriausioji specialistė.

Dalyviai:

Komiteto nariai¹:

1. Armonienė Rita – Ūkio ministerija;
2. Ablyingienė Vida – Lietuvos savivaldybių asociacija;
3. Auruškevičienė Kristina – Sveikatos apsaugos ministerija;
4. Daugalienė Vilma – Žemės ūkio ministerija;
5. Dilba Ramūnas – Finansų ministerija;
6. Dimaitis Sigitas – Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai;
7. Juozaitis Rymantas – Pasaulio energetikos tarybos Lietuvos komitetas;
8. Kerza Saulius – Susisiekimo ministerija;
9. Kiškis Inesis – Aplinkos ministerija;
10. Kontrauskas Vaclovas – Aukštojo mokslo taryba;
11. Leichteris Edgaras – Asociacija „Žinių ekonomikos forumas“;
12. Mackevičienė Nijolė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija;
13. Maskaliovienė Loreta – Finansų ministerija;
14. Nazarovienė Daiva – Kultūros ministerija;
15. Nikžentaitis Vaidotas – Neįgaliųjų reikalų taryba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos;
16. Razgus Simonas – Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Susisiekimo ministerijos;
17. Paškevičius Raimondas – Švietimo ir mokslo ministerija;
18. Plikšnys Arūnas – Vidaus reikalų ministerija;
19. Stankaitienė Ana – Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija;
20. Vaičiūnienė Eglė – Lietuvos pramonininkų konfederacija;
21. Žukauskienė Laimutė – Finansų ministerija;
22. Žvirblienė Vida – Lietuvos gydytojų vadovų sąjunga.

Europos Komisijos atstovai:

1. Černiūtė Ieva;
2. Rekerta Kęstutis;
3. Zaliwska Dorota Kalina.

¹ Juodai pažymėtos balso teisę turinčių Komiteto narių (pakaitinių narių) pavardės.

Kiti posėdžio dalyviai (pakaitiniai nariai):

1. Adžgauskas Gintaras – Pasaulio energetikos tarybos Lietuvos komitetas;
2. Ananjevas Nikita – Lietuvos verslo paramos agentūra;
3. Antanaitis Aurimas – Finansų ministerija;
4. Balkevičius Jonas – Finansų ministerija;
5. Baltronaitė Rasa – Finansų ministerija;
6. Dapkutė-Stankevičienė Rūta – Finansų ministerija;
7. Daukilaitė Simona – Finansų ministerija;
8. Dokuzlar Rasa – Švietimo ir mokslo ministerija;
9. Kazlauskaitė Agnė – Finansų ministerija;
10. Krasauskaitė Virginija – Finansų ministerija;
11. Lemežonaitė-Ruolienė Loreta – Finansų ministerija;
12. Martinėnienė Rima – Finansų ministerija;
13. Martinkėnienė Nora – Finansų ministerija;
14. Miškinis Aurimas – Valstybės kontrolė;
15. Perevičiūtė Laura – Finansų ministerija;
16. Predkelis Gintautas – Transporto investicijų direkcija;
17. Ramšaitė Gabija – Finansų ministerija;
18. Rasimienė Alma – Žemės ūkio ministerija;
19. Rojutė Sigita – Valstybės kontrolė;
20. Sedekerskis Arvydas – Lietuvos elektros energetikos asociacija;
21. Siniauskas Arūnas – Valstybės kontrolė;
22. Zimba Kęstutis – Valstybės kontrolė;
23. Žukauskaitė Vaida – Finansų ministerija.

DARBOTVARKĖ:

1. Pasveikinimo žodis, darbotvarkės tvirtinimas;
2. Komiteto darbo reglamento keitimo aptarimas ir tvirtinimas;
3. Preliminaraus Komiteto 2016–2017 metų posėdžių tvarkaraščio aptarimas ir tvirtinimas;
4. Veiksmų programų, įgyvendinančių Lietuvos 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją konvergencijos tikslui įgyvendinti (toliau – veiksmų programos), valdymo ir kontrolės sistemos veikimo bei Europos Komisijai 2013 metų deklaruotų išlaidų valstybinio audito ataskaitos pristatymas;
5. Visuomenės ir projektų vykdytojų nuomonės apie ES struktūrinius fondus apžvalga;
6. Veiksmų programų įgyvendinimo apžvalga.

1. SVARSTYTA. Pasveikinimo žodis, darbotvarkės tvirtinimas

Komiteto pirmininkė Loreta Maskaliovienė pasveikino Komiteto narius susirinkus į posėdį, pristatė posėdžio darbotvarkę.

2. SVARSTYTA. Komiteto darbo reglamento keitimas

Finansų ministerijos atstovas Aurimas Antanaitis pristatė siūlomus Komiteto darbo reglamento pakeitimus (**pridedama**).

NUTARTA. Bendru sutarimu pritarti pristatytiems Komiteto darbo reglamento pakeitimams:

1. 6 punkte vietoje žodžių „du kartus“ įrašant žodį „kartą“, vietoje žodžio „bus“ įrašant žodžius „gali būti“ bei išbraukiant sakinį „Komitetas turi nustatyti preliminarų susitikimų tvarkaraštį 12 mėnesių laikotarpiui.“;

2. 11 ir 21 punktuose vietoje skaičiaus „2/3“ įrašant skaičių „1/2“.

3. SVARSTYTA. Preliminarus Komiteto 2016–2017 metų posėdžių tvarkaraštis

Finansų ministerijos atstovas Aurimas Antanaitis pristatė preliminarų Komiteto 2016–2017 metų posėdžių tvarkaraštį (**pridedama**).

NUTARTA. Bendru sutarimu pritarti pristatytam preliminariam Komiteto 2016–2017 metų posėdžių tvarkaraščiui:

1. 2016 m. gegužės-birželio mėn. numatytas 1 posėdis veiksmų programų valdymo ir kontrolės sistemos veikimo bei Europos Komisijai 2014 metų deklaruotų išlaidų valstybinio audito ataskaitai pristatyti bei kitiems klausimams aptarti.

2. 2017 m. kovo mėn. numatytas 1 posėdis galutinėms veiksmų programų įgyvendinimo ataskaitoms aptarti ir tvirtinti bei kitiems klausimams aptarti.

4. SVARSTYTA. Veiksmų programų valdymo ir kontrolės sistemos veikimo bei Europos Komisijai 2013 metų deklaruotų išlaidų valstybinio audito ataskaita

Valstybės kontrolės atstovai Sigita Rojutė ir Arūnas Siniauskas pristatė veiksmų programų valdymo ir kontrolės sistemos veikimo bei Europos Komisijai 2013 metų deklaruotų išlaidų valstybinio audito ataskaitą.

Komiteto pirmininkė Loreta Maskaliovienė padėjo audito institucijos atstovams ir pažymėjo, kad jų pristatymas glaudžiai susijęs su 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos komiteto 2015 metų birželio 18 d. posėdžio diskusijų metu iškeltais klausimais ir atsako į klausimą, kodėl tiek vadovaujančioji institucija, tiek audito institucija tiek daug dėmesio skiria visiems ES struktūrinių fondų lėšų administravimo etapams, pradedant priemonių planavimu ir baigiant išlaidų deklaravimu. Komiteto pirmininkė, kreipdamasi į Komiteto narius, išreiškė viltį, kad ir 2014–2020 metais bus išlaikyta pozityvi tendencija ir klaidų lygis nedidės, ir atitinkamai audito institucijos išvados šiuo klausimu išliks teigiamos.

5. SVARSTYTA. Visuomenės ir projektų vykdytojų nuomonės apie ES struktūrinius fondus apžvalga

Finansų ministerijos atstovas Jonas Balkevičius pristatė visuomenės ir projektų vykdytojų nuomonės apie ES struktūrinius fondus apžvalgą (**pridedama**).

Posėdžio pirmininkė Loreta Maskaliovienė papildė pranešėją, kad kaip rodo visuomenės nuomonės tyrimas, kuo daugiau rezultatų yra pasiekta, kuo daugiau projektų užbaigta, tuo labiau visuomenė supranta ES fondų investicijų naudą ir prasmę. Ji taip pat pažymėjo, kad ministerijoms ir įgyvendinančiosioms institucijoms tyrimo rezultatai turėtų pateikti daug naudingų įžvalgų kur ir kaip sustiprinti bei pagerinti tam tikrus procesus.

6. SVARSTYTA. Veiksmų programų įgyvendinimo apžvalga

Komiteto pirmininkė Loreta Maskaliovienė pristatė veiksmų programų įgyvendinimo 2014 metais apžvalgą (**pridedama**).

Finansų ministerijos atstovė Laura Perevičiūtė pristatė Žmogiškų išteklių plėtros veiksmų programos metinę įgyvendinimo ataskaitą už 2014 m. (**pridedama**).

Loreta Maskaliovienė informavo, kad rengiant veiksmų programų įgyvendinimo pristatymus norėta ne tik informuoti apie panaudotų ES fondų lėšų kiekį, bet ir pademonstruoti pasiektus kokybinius rezultatus, iliustruoti ES fondų lėšų poveikį pavyzdžiais; siekiant kas kartą atrasti projektą, geriausiai atspindintį konkretų prioritetą, konkrečių investicijų dvasią, tenka atlikti ganėtinai sudėtingą darbą, kadangi veiksmų programų lėšomis finansuojama apie 10 000 projektų.

Finansų ministerijos atstovė Simona Daukilaitė pristatė Ekonomikos augimo veiksmų programos metinę įgyvendinimo ataskaitą už 2014 m. (**pridedama**).

Komiteto pirmininkė komiteto nariams ir posėdžio dalyviams pranešė, kad 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos komiteto 2015 m. birželio 18 d. posėdžio metu Europos Komisijos atstovė Dorota Kalina Zaliwska informavo, kad Europos Komisija priėmė sprendimą dėl projektų „Esamo geležinkelio ruožo Kazlų Rūda-Kaunas rekonstrukcija“ ir „Esamo geležinkelio ruožo Marijampolė-Kazlų Rūda rekonstrukcija“ finansavimo ir pastebėjo, kad belieka šiuos projektus užbaigti, o Europos Komisijos sprendimas, tikėtina, artimiausiu metu bus gautas per Europos Komisijos duomenų apsikeitimo informacinę sistemą (SFC2007).

Europos Komisijos atstovė Ieva Černiūtė, atsižvelgdama į faktą, kad Ekonomikos augimo veiksmų programos lėšomis yra finansuojama daug didelės apimties projektų, klausė, ar bus tokių projektų, kurie bus įgyvendinami dviem etapais, t. y. dalis bus finansuojama iš ES 2007–2013 metų, o likusi dalis – iš ES 2014–2020 metų struktūrinių fondų lėšų. Jei tokia tikimybė yra, paprašė šią informaciją nurodyti Ekonomikos augimo veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitoje, kad visi galėtų tam pasiruošti.

Simona Daukilaitė, atsakydama į pateiktą klausimą, informavo, kad pagal Finansų ministerijos atliekamą stebėseną, planuojama visus didelės apimties projektus užbaigti laiku. Taip pat Finansų ministerijos atstovė priminė, kad dviem etapais yra vykdomas projektas „Jūrinio slėnio branduolio sukūrimas ir studijų infrastruktūros atnaujinimas (JŪRA)“, kurio pirmasis etapas – laivo statyba – yra finansuojama ES 2007–2013 metų struktūrinių fondų lėšomis, o antrasis etapas – laboratorijų pastato statyba ir įrengimas – bus finansuojamas ES 2014–2020 metų struktūrinių fondų lėšomis bei nurodė, kad informacija apie šį projektą yra pateikta ir ataskaitoje.

Finansų ministerijos atstovė Gabija Ramšaitė pristatė Sanglaudos skatinimo veiksmų programos metinę įgyvendinimo ataskaitą už 2014 m. (**pridedama**).

Europos Komisijos atstovė Ieva Černiūtė domėjosi, ar yra sugalvota, kaip bus atskirtas daugiabučių renovavimo projektų rezultatų skaičiavimas, kad jie nebūtų dubliuojami tais atvejais, jei projektas finansuojamas iš skirtingų veiksmų programų.

Posėdžio pirmininkė Loreta Maskaliovienė patikino, kad kiekvieno daugiabučio finansavimas yra atskirtas ir vienas daugiabutis gali būti finansuojamas tik iš vieno fondo.

Europos Komisijos atstovė Ieva Černiūtė pažymėjusi, kad namų ūkių prijungimo prie nuotekų tinklo stebėsenos rodiklis nuo 8 proc. buvo sumažintas iki 4 proc., o yra pasiekti 2 proc., klausė kaip sekasi namų ūkius jungti prie nuotekų tinklo.

Aplinkos ministerijos atstovas Inesis Kiškis, atsakydamas į klausimą paaiškino, kad jungimosi procesas vyksta pamažu, kadangi pradžioje buvo numatyta nuotekų tinklus kloti į neužstatytas teritorijas, tačiau projektų vykdymo eigoje šio plano buvo atsisakyta ir patikino, kad savivaldybės deda visas pastangas, siekdamos, kad kuo daugiau gyventojų namų ūkių prisijungtų prie nuotekų tinklų.

Europos Komisijos atstovė Ieva Černiūtė paprašė išsamiau pakomentuoti šį klausimą Sanglaudos skatinimo veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitoje.

Europos Komisijos atstovas Kęstutis Rekerta klausė, kodėl priemonėje „Švietimo infrastruktūra“ investicijų poveikis mokymosi visą gyvenimą srityje nuo 6 proc. sumažėjo iki 5 proc.

Loreta Maskaliovienė paaiškino, kad mokymosi visą gyvenimą lygis priklauso ne tik nuo investicijų ir yra akivaizdu, kad šioje srityje reikalingi sisteminiai pokyčiai ir socialinis marketingas, t. y. komunikacija keičianti supratimą, bei akcentavo, kad vertinant perspektyvą šioje srityje sisteminiai pokyčiai yra būtini, nes pasiekti mokymosi visą gyvenimą lygio Lietuvoje augimo, keičiant vien tik infrastruktūrą, nepavyks.

Švietimo ir mokslo ministerijos atstovas Raimondas Paškevičius papildydamas pažymėjo, kad mokymosi visą gyvenimą rodiklis labiau priklauso ne nuo „kietųjų“, bet nuo „minkštųjų“ lėšų ir nuo Europos socialinio fondo (toliau – ESF) lėšų ir tai atsispindi kasmet matuojant rodiklio pasiekimą: jei ESF lėšomis finansuojamų projektų yra daugiau, tai pasiekiamas didesnis rodiklis, jei projektų mažiau – mažesnis ir rodiklis, t. y. pasiekta rodiklio reikšmė svyruoja atitinkamai nuo projektų skaičiaus ir juose vykstančių įvairių mokymų srauto.

Europos Komisijos atstovė Ieva Černiūtė pateikė klausimą dėl Sanglaudos skatinimo veiksmų programos tęstinių projektų.

Komiteto pirmininkė Loreta Maskaliovienė informavo, kad yra keli rizikingi regiono atliekų tvarkymo centrų projektai ir šiuo metu yra sprendžiamas klausimas, ar galima projektus laikyti užbaigtais įrengus visą reikalingą infrastruktūrą, bet nelaukiant kol bus įveistos atliekų skaidymo procesui vykti reikalingos bakterijos. Loreta Maskaliovienė paaiškino, kad šie projektai pilnai funkcionuojantys yra tuomet, kai specialiose talpyklose yra įveisiamos ir užauginamos bakterijos, o šiam procesui reikalingas ilgesnis nei 100 dienų laikotarpis.

Aplinkos ministerijos atstovas Inesis Kiškis išreiškė viltį, kad visuose regiono atliekų tvarkymo centruose statybos darbai bus pabaigti iki išlaidų tinkamumo finansuoti ES 2007–2013 metų laikotarpio pabaigos ir paaiškino šių projektų specifiką: įrengtas talpyklas užpildžius biologiškai skaidžiomis atliekomis, įveisiamos bakterijos, atliekas suskaidančios iki neorganinės būklės ir anaerobiniu būdu gaminančios biodujas. Inesis Kiškis taip pat atkreipė

dėmesį, kad šio proceso sparta tiesiogiai priklauso nuo oro temperatūros – kuo žemesnė temperatūra, tuo bakterijų veikla lėtesnė ir, atitinkamai, lėtesni atliekų skaidymo procesai.

Loreta Maskaliovienė pabrėžė, kad šių projektų įgyvendinimo eiga yra kontroliuojama reguliariai (kas mėnesį ir dažniau) organizuojant susitikimus su projektų vykdytojais. Siekdami laiku užbaigti projektų įgyvendinimą, projektų rangovai darbus organizuoja keliomis pamainomis, ženkliai didina darbuotojų skaičių.

Finansų ministerijos atstovė Vaida Žukauskaitė pristatė Žmogiškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo ir Sanglaudos skatinimo veiksmų programų techninės paramos prioritetų įgyvendinimo būklę ir Techninės paramos veiksmų programos metinę įgyvendinimo ataskaitą už 2014 m. (**pridedama**).

Loreta Maskaliovienė papildė, kad informavimo ir viešinimo srityje daug dėmesio yra skiriama projektų viešinimui bei pasidžiaugė, kad čia didelę iniciatyvą rodo patys projektų vykdytojai, kurie informuodami kokių projekto veiklų finansavimui yra skiriamos ir panaudojamos lėšos, atskleisdami projekto idėją, papasakodami jo detales, tokiu būdu didina projektų skaidrumą.

Komiteto pirmininkė visiems posėdžio dalyviams padėkojo už dėmesį, o komandos nariams – už pristatymus. Taip pat Loreta Maskaliovienė pasidalino idėja galutinės veiksmų programų įgyvendinimo ataskaitas pristatyti ne posėdžių salėje, kaip yra įprasta, o pasiūlė išvykti į projektų įgyvendinimo vietas ir taip įvertinti septynerių metų darbo rezultatus.

Europos Komisijos atstovė Dorota Kalina Zaliwska padėkojo visiems pranešėjams už įdomias prezentacijas ir vertėjams už jų puikiai atliktą darbą. Dorota Kalina Zaliwska pasidžiaugė, kad pristatymai aiškiai rodo pozityvius veiksmų programų įgyvendinimo pokyčius, tačiau pabrėžė, kad yra labai svarbu, o taip pat ir įdomu, atsižvelgti į pamokas, kurios buvo išmoktos dėl mažiau sėkmingos patirties, ir apie jas kalbėti. Todėl ji siūlė galutinėse veiksmų programų įgyvendinimo ataskaitose atskleisti ne tik sritis, kuriose yra teigiami pokyčiai, bet ir tas sritis, kuriose pasiekti rezultatai nėra tokie, kokie buvo suplanuoti ES 2007–2013 metų programavimo periodo pradžioje.

Posėdžio pirmininkė padėkojo Europos Komisijos atstovei už jos komentarus ir, atsakydama į pateiktas įžvalgas, užtikrino, kad daugeliu atveju išvados buvo padarytos ir į jas atsižvelgta rengiant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą. Ji taip pat informavo, kad šiais metais yra numatytas atlikti bendras galutinis ES 2007–2013 metų investicijų efektyvumo poveikio vertinimas ir jo rezultatai bus įtraukti į galutinės veiksmų programų įgyvendinimo ataskaitas.

NUTARTA: bendru sutarimu pritarti **Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos**, patvirtintos Europos Komisijos 2007 m. rugsėjo 24 d. sprendimu Nr. K(2007)4475, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. rugsėjo 26 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. C(2013)6262, **Ekonomikos augimo veiksmų programos**, patvirtintos Europos Komisijos 2007 m. liepos 30 d. sprendimu Nr. K(2007)3740, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. birželio 2 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. C(2014)3643, **Sanglaudos skatinimo veiksmų programos**, patvirtintos Europos Komisijos 2007 m. liepos 30 d. sprendimu Nr. K(2007)3738, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. gegužės 26 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. C(2014)3476, ir **Techninės paramos veiksmų programos**, patvirtintos Europos Komisijos 2007 m. gruodžio 18 d. sprendimu Nr. K(2007)6717, su

paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Komisijos 2013 m. spalio 1 d. sprendimu Nr. C(2013)6269 **įgyvendinimo ataskaitoms už 2014 m.**

Komiteto pirmininkė

Loreta Maskalioviene